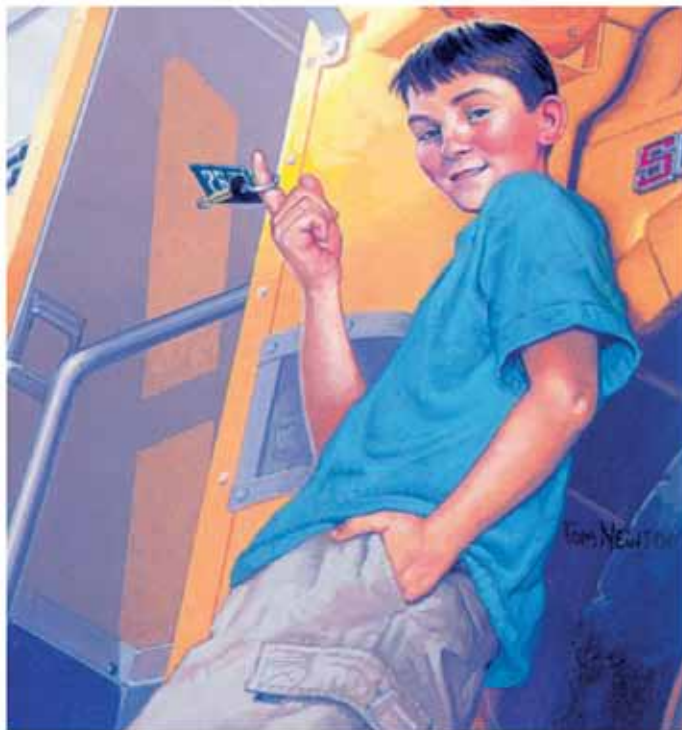

SUE TOWNSEND

BİR YENİYETMENİN
GİZLİ GÜNLÜĞÜ

ROMAN

Çeviri: GÜL ATMACA

♥
CAN

2.
BASKI

Sue Townsend
BİR YENİYETMENİN
GİZLİ GÜNLÜĞÜ

Can Yayınları: 1019

The Secret Diary of Adrian Mole, Aged 13^{3/4}, Sue Townsend

© Sue Townsend, 1982, 1984, 1985, 1986

© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2003

Bu eserin Türkçe yayın hakları The Marsh Agency Ltd., Londra ve Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2003

2. basım: Ocak 2011

Bu kitabın 2. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Pınar Savaş

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Kapak baskı: Azra Ofset

İç baskı ve cilt: Özal Matbaası

ISBN 978-975-07-0179-5

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33

<http://www.canyayinlari.com>

e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Sue Townsend
BİR YENİYETMENİN
GİZLİ GÜNLÜĞÜ

ROMAN

İngilizce aslından çeviren
GÜL ATMACA

Resimler
CAROLINE HOLDEN

CAN YAYINLARI 5

“Yürürken Paul’ün içi sıkılıyordu... yine de annesiyle havadan sudan sohbet etti. Olup bitenlerden nasıl bir acı duyduğunu asla itiraf edemeyeceği annesi, yalnızca bir kısmını tahmin edebildi.”

D. H. Lawrence
Oğullar ve Sevgililer

1 Ocak Perşembe

İngiltere, İrlanda, İskoçya ve Galler'de resmi tatil

İşte, yeni yıl için aldığım kararlar:

1. Körlere karşıdan karşıya geçerken yardımcı olacağım.
2. Pantolonlarımı askıya asacağım.
3. Plaklarımı kaplarına yerleştireceğim.
4. Sigara içmeye başlamayacağım.
5. Sivilcelerimi artık sıkmayacağım.
6. Köpeğe karşı nazik olacağım.
7. Yoksul ve cahillere yardımcı olacağım.
8. Ayrıca, dün akşam alt kattan gelen iğrenç seslerin ardından ağızma hiç içki sürmeyeceğime yemin ettim.

Babam, dün akşamki partide köpeği vişne likörüyle sarhoş etti. Evcil Hayvanlara Karşı Şiddeti Önleme Derneği bunu duyarsa babamın işi bitik. Noel'in üzerinden sekiz gün geçtiği halde annem, Noel hediyesi olarak aldığım yeşil naylon önlüğü hâlâ takmadı! Gelecek yılın hediyesi, sabundan minik toplar olacak.

Şanssızlık işte, yeni yılın ilk gününde, çenemde sivilce çıktı!

2 Ocak Cuma

İskoçya'da resmi tatil. Dolunay

Bugün kendimi berbat hissettim. Suç, sabaha karşı saat ikide, merdivenin başında dikilip, 'My Way' şarkısını söyleyen annemindi. Böyle bir annem olması benim şanssızlığım. Annemle babamın alkolik olma olasılıkları var. Gelecek yıl kendimi, kimsesiz çocuklar yurdunda bulabilirim.

Köpek yine babamın başına bela oldu. Babamın yaptığı maket geminin üzerine atlayıp onu parçaladı. Daha sonra da geminin yelken halatları ayağına dolanmış bir halde bahçeye koştu. Babam ise, "Üç aylık emeğim boşa gitti!" diye söylenip durdu.

Çenemdeki sivilce giderek büyüyor. Suç, vitaminler hakkında bilgi sahibi olmayan annemde.

3 Ocak Cumartesi

Uykusuzluktan delireceğim! Babam içeri girmesini yasakladığı için köpek bütün gece pencerenin altında havlayıp durdu. Şansa bak! Babam köpeğe bir küfür savurdu. Dikkatli olmazsa, müstehcen kelimeler söylüyor diye polis onu götürebilir.

Çenemdeki sivilce bir çıban sanırım. Ne şans! Öyle bir yerde ki herkes görecek. Annemin dikkatini, bugün C vitamini almamış olduğuma çektim. "Git bir portakal al o zaman," dedi. Tam ondan beklenen bir söz.

Naylon önlüğü henüz takmış değil.

Okulun yeniden açılmasına sevineceğim.

4 Ocak Pazar

Noel'den sonraki ikinci pazar

Babam grip oldu. Böyle beslenirsek sonu bu olur.

Annem, C vitaminli bir içecek almak için yağmurda dışarı ıktı. Ama ona da söylediğim gibi, ‘artık çok geç’. C vitamini eksikliği yüzünden ortaya çıkan iskorpit hastalığına yakalanmamamız mucize sayılır. Annem enemde hiçbir Şey göremediğini söylüyor; bana göre bu, yetersiz beslenmenin sonucu.

Annem bahçe kapısını kapatmadığı için köpek katı. Müzik setinin üstündeki kolu kırdım. Bunu henüz kimse bilmiyor. Őansım varsa babam uzun süre hasta yatar. Müzik setini benim dışımda bir tek o kullanıyor. Önlük hâlâ görünürde yok.

5 Ocak Pazartesi

Köpek hâlâ geri dönmedi. Kpeksiz yaşam çok daha huzurlu. Annem polisi arayıp köpeği tarif etti. Olayı olduğundan daha da dramatik bir hale soktu: gözlerini örten karmakarışık tüyler falan filan. Polislerin köpek aramak yerine, katilleri yakalamak gibi daha önemli işleri olduğunu düşünüyorum. Bunu anneme söyledim ama o yine de

polisi aradı. Köpek yüzünden cinayete kurban giderse, görür gününü.

Babam hâlâ yatakta tembellik yapıyor. Sözde hasta ama sigara içmeye devam ettiğini fark ettim!

Bugün Nigel uğradı. Noel tatili için gittiği yerden bronzlaşmış olarak döndü. İngiltere'nin soğuşu Nigel'i öyle bir çarpacak ki, çok geçmeden hasta olacak sanırım. Ailesi onu yurtdışına götürerek hata yaptı bence.

Nigel'in yüzünde bir tek sivilce bile yok.

6 Ocak Salı

Hilâl

Köpeğin başı belada!

Su saatlerini okuyan görevliyi bisikletinden düşürdüğü yetmezmiş gibi, adamın tüm kartlarını altüst etti. Bu işin mahkemede sonuçlanmasını bekliyorum.

Polis, bize köpeği gözetim altında tutmamızı söyledi ve ne kadar süredir total olduğunu sordu. Annem, köpeğin total olmadığını söyleyip ayaklarını kontrol etti. Köpeğin, sol ayağının ön pençesine, babamın maket gemisinden küçük bir koran takılmış meğer.

Köpek, annemin, korsanı pençelerinin arasından çekip çıkarmasından öyle hoşnut kaldı ki, çamurlu ayaklarıyla polisin üzerine atladı.

Annem, koşup mutfaktan bir bez parçası alıp geldi. Ama bıçağı sildiğim bezde çilek reçeli artığı olduğundan, polisin üniforması eskisinden de pis oldu. Polis çekip gitti. Ama giderken küfür ettiğinden eminim. Bu yüzden onu şikâyet edebildim.

7 Ocak Çarşamba

Nigel, bugün yeni bisikletiyle bize uğradı. Bisiklette, bir su kabı, bir kilometre ölçer ve hız göstergesi var. Selesi sarı, lastikleri de incecik yarış lastiği. Nigel'e fazla bunlar. Tek yaptığı markete gidip gelmek. Bu bisiklet bende olsaydı, bütün ülkeyi gezer ve hayatı tanırdım.

Sivilcem ya da çibanım iyice olgunlaştı. Eminim, bir sivilce bundan daha fazla büyüyemez!

Sözlüğümde, babamı tanımlayan bir deyiş buldum: 'Yalandan hastaymış gibi yapmak.' Babam hâlâ yatakta C vitamini tıkmaya devam ediyor.

Köpek, kömürlükte kilitli.

8 Ocak Perşembe

Şimdi de annem gribe yakalandı. Bu, her ikisine de bakmak zorunda kalmam anlamına geliyor. Şansa bak!

Bütün gün, evin içinde bir aşağı bir yukarı koşturup durdum. Annemle babam için çeşidi bol bir akşam yemeği hazırladım: tavada yumurta, ya-

nında fasulye ve hazır irmik helvası. (Yeşil naylon önlüğü takmak işe yaradı. Çünkü yumurta, tavadan fırlayıp üzerime sıçradı.) Pişirdiğim yemeğin tadına bile bakmadıklarını görünce bir şey söyleyecektim ama... Yemek yiyemeyecek kadar hasta değillerdi herhalde! Ben de yemeği, kömürlükte tuttuğumuz köpeğe verdim. Yarın sabah babaannem geliyor. Dibi yanmış tavaları temizledim, sonra da köpeği yürüyüşe çıkardım. Yatağa girdiğimde saat on bir buçuktu.

Boyumun yaşıma göre kısa kalması şaşırtıcı değil.

Meslek olarak tıp dışında bir başka şey seçmeye karar verdim.

9 Ocak Cuma

Öksürük, öksürük, dün geceyi öksürük sesleriyle geçirdik. Öksürmekte yarışıyorlardı âdeta. Yoru-cu günün ardından bana birazcık anlayış gösterceklerini sanırdım!

Babaannem geldi ve evin halini görünce iğrendi. Ona, her zaman derli toplu olan odamı gösterdim. Bana elli peni verdi. Çöp kutusundaki boş içki şişelerini de gösterdim. Bu görüntü onu iğrendirdi. Büyükannem, köpeği kömürlükten çıkardı, annemin köpeği buraya bağlamasının acımasızlık olduğunu söyledi. Köpek, mutfığa kusunca onu yeniden kömürlüğe kilitledi.

Babaannem, çenemdeki sivilceyi sıktı. Böyle daha da kötü oldu. Yeşil önlükten ona söz ettim. O da bana anneme her Noel'de yüzde yüz akrilik hırkalar aldığını ama annemin *birini bile* sırtına geçirmedeğini söyledi!

10 Ocak Cumartesi

Sabah. Şimdi de köpek hasta! Bir türlü iyileşmeyince, eve veteriner geldi. Babam, “Veterinere köpeğin kömürlükte iki gündür kilitli olduğunu söyleme,” diye tembih etti.

Köpekten bana mikrop geçmesin diye sivilcemin üzerini yara bantıyla kapattım.

Veteriner köpeği alıp götürdü. “Sanırım kalınbağırsağında bir sorun var,” dedi. Köpeğin hemen ameliyat edilmesi gerekiyor.

Babaannem annemle tartışıp evine döndü. Babaannem, anneme Noel’de hediye ettiği bütün hırkaları kesilmiş bir halde çöp kutusunda bulmuş. İnsanlar açlık çekerken, böyle bir şeyin olması tiksindirici.

Yan komşumuz Bay Lucas, hâlâ hasta yatağında olan annemle babamı ziyarete geldi. ‘Geçmiş olsun’ kartı ve annem için çiçek getirdi. Annem, göğsünün büyük bölümünü açıkta bırakan geceliğiyle yatakta oturdu. Bay Lucas ile yapış yapış bir sesle konuştu. Babam ise uyuyor gibi yaptı.

Nigel, kasetlerini getirdi. Kendisi pank müzik seviyor ama sözleri duymadıktan sonra müzik

dinlemenin ne anlamı var? Sanırım ben giderek bir entelektüel oluyorum. Bütün derdim tasam bu olsa ya!

Akşam. Nasıl olduğunu görmek için köpeği ziyarete gittim. Ameliyat etmişler. Veteriner, içinde bir sürü iğrenç şey bulunan plastik bir çanta gösterdi bana. Bir parça kömür, Noel pastasından bir köknar ağacı parçası, babamın maket gemisinden küçük korsanlar. Korsanlardan birisinin elinde, ağız geniş bir kılıç vardı. Yutarken köpeğe oldukça acı vermiş olmalı. Köpek çok daha iyi görünüyor. İki gün içinde eve dönebilir, kör talih.

Eve döndüğümde, babam çöp kutusundaki boş şişeler yüzünden telefonda babaannemle tartışıyordu.

Bay Lucas, yukarıda annemle sohbet ediyordu. Bay Lucas gittikten sonra, babam yukarı çıkıp annemle kavga etti, onu ağlattı. Babamın morali bozuk. Demek ki kendisini daha iyi hissediyor. Anneme sormadan ona bir fincan çay götürdüm. Tuttu yine ağladı! Bazı insanları hoşnut etmeniz mümkün değil!

Sivilce hâlâ yerinde duruyor.

11 Ocak Pazar

Bir entelektüel olduğumu *biliyorum* artık. Ünlü gazeteci ve yazar Malcolm Muggeridge'yi geçen akşam televizyonda gördüm, söylediklerinin hemen hemen hepsini anladım. Her şeyi alt alta koyunca durumum daha iyi anlaşılıyor: kötü bir ev, yetersiz beslenme, panktan hoşlanmamak. Kütüphaneye üye olacağım. Bakalım sonucu ne olacak?

Buralarda yaşayan pek fazla entelektüel olma-

ması ne yazık! Bay Lucas, fitilli kadife pantolon giyiyor ama o bir sigortacı. Benim şanssızlığım işte.

12 Ocak Pazartesi

Köpek eve döndü. Dikiş yerlerini yalayıp duruyor, bu yüzden yemek yediğim zaman ona arkamı dönüyorum.

Annem hasta yatağından çıkarak köpeğe iyileşene dek yatacağı bir yer hazırlamaya niyetlendi. Eline deterjan torbalarını koyduğu büyük karton kutuyu almış. Babam, bu kutunun köpeği hapşırtaacağını, dikiş yerlerini yakacağını ve hatta veterinerin dikişleri yenilemek için daha fazla para alacağını söyledi. Kutu yüzünden tartışmaya başladılar ve babam konuyu Bay Lucas'a açtı. Bay Lucas'ın köpeğin yatağı ile ne ilgisi olduğunu hâlâ anlayabilmiş değilim.

13 Ocak Salı

Babam, yeniden işbaşı yaptı. Şükürler olsun Tanrım! Annem babama nasıl katlanıyor, bilmiyorum.

Bay Lucas, annemin bir şeye ihtiyacı olup olmadığını sordu. Çok nazık bir insan. Bayan Lucas ise yanda kendi evinin camlarını siliyordu. Üzerine çıktığı merdiven pek sağlama benzemiyordu. Malcolm Muggeridge'e verilmek üzere BBC'ye bir mektup gönderdim ve entelektüel olmak için ne yapmak gerekir, diye sordum. Umarım bir an önce bana yanıt verir, çünkü tek başıma olmaktan bıktım. Bir şiir yazdım, bu yalnızca iki dakikamı aldı. Ünlü şairler bile daha fazla zaman harcar. Şiirimin adı 'Musluk', ama aslında

bir musluk hakkında değil. Çok derin, hayata ilişkin sorunlar, falan filan.

Musluk, Yazan: Adrian Mole

Musluk damlar uyumak ne mümkün,

Sabah insan bir glde uyanır ilkin.

Conta değişmediği için halı mahvolacak,

Babam başka bir halı almak için didinip duracak

alışır, didinir, boşuna, kafayı yer.

Oysa contayı değiştirmek yeter!

şiiri anneme gösterdim, güldü. Oysa pek keyifli değildi. Annem beden eğitimi dersinde giydiğim şortları hâlâ yıkamadı, ama yarın okul açılıyor. Benim annem, televizyondaki annelere benzemiyor.

14 Ocak arşamba

Kütüphaneye ye oldum. *Cilt Bakımı, Türlerin Kökeni* ve annemin durmadan sözünü ettiği bir kadın yazarın kitabını aldım. Kitabın adı, *Gurur ve nyargı*, Jane Austen adlı bir kadın tarafından yazılmış. O da belki benim gibi entelektüeldir.

Kütüphaneciyi etkilediğimi anladım. Sivilceme bakmadı, belki de küçülüyor. Sonunda!

Bay Lucas, mutfakta annemle kahve içiyordu. Mutfak dumanaltıydı. Gülüşüyorlardı ama beni görünce sustular.

Bayan Lucas kendi evinin su oluklarını temizliyordu. Kafası bozuktu sanki. Sanırım Bay ve Bayan Lucas'ın mutsuz bir evlilikleri var. Zavallı Bay Lucas!

Okuldaki öğretmenlerden hiçbirisi benim entelektüel olduğumu fark etmedi. Ünlü olduğumda, buna üzülecekler. Sınıfımıza yeni bir kız geldi. Coğrafya dersinde, yanıma oturdu. İyi bir kız. Adı Pandora, ama kendisine 'Kutu' denilmesinden hoşlanıyor. Neden olduğunu bana sormayın. Ona âşık olabilirim. Âşık olmanın zamanı

geldi, ne de olsa on üç yaşımı dokuz ay geçtim.

15 Ocak Perşembe

Pandora'nın şeker kamışı renginde saçları var, bir kızda olması gereken uzunlukta. Çok güzel bir kız. Onu, voleybol oynarken gördüm, göğüsleri hopluyordu. İçim bir tuhaf oldu. Sanırım, aşk bu.

Köpeğin dikişleri alındı. Köpek veterineri ısırıldı. Ama sanırım o buna alışıktır. (Veteriner demek istedim; köpeğin buna alışık olduğunu biliyorum.)

Babam, müzik setinin kırık kolunu gördü.

İngiliz yazar Sue Townsend, sosyal yapıları mizahi bir dille eleştiren gençlere yönelik eserleriyle ünlüdür.

Bir Yeniyetmenin Gizli Günlüğü, İngiltere’de yayımlandığı dönemde satış rekorları kıran, sonra da TV dizisine dönüştürülen bir gençlik kitabı. On dört yaşını tamamlamak üzere olan Adrian’ın eğlenceli ve renkli yaşamına bir pencere açarken, pek çok yeniyetmenin karşısına çıkan sorun ve hüznlerle boğuşan sıradan bir genci tanıtıyor; kızlarla, okuluyla, annesi ve babasıyla, en çok da çevresindeki özensiz, sevgisiz dünyayla boğuşan bir genci. Kendini genç bir entelektüel olarak gören Adrian, defterine günlük izlenimlerini yazıyor. Ailesindeki ve kendi bedenindeki değişikliklerle başa çıkmaya çalışan Adrian, iyi bir gözlemci, hemen her konuda söyleyecek şeyleri olan bir genç. Adrian’ın gizlice tuttuğu, hem komik, hem de dramatik günlük notlarını okurken, bu yeniyetmeye sempati duymamak da, yer yer onun adına hüzünlenmemek de elde değil.

Kapak resmi: TOM NEWSON

ISBN 978-975-07-0179-5

9 789750 701795